

Lieta C-462/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 13. jūnijs

Iesniedzējtiesa:*Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia* (Spānija)**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2019. gada 12. jūnijs

Prasītāja:*Asociación Estatal de Empresas Operadoras Portuarias*
(ASOPORT)**Atbildētāja:****Pamatlietas priekšmets**

Pamatlieta attiecas uz soda piemērošanu IV nolīguma par darba tiesisko attiecību regulējumu ostas kravu iekraušanas nozarē (turpmāk tekstā – “IV pamatnolīgums par kravu iekraušanu”) līgumslēdzējiem, ciktāl darbinieku pārņemšanas noteikumi nav saderīgi ar konkurenci.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz valsts tiesiskā regulējuma par ostas kravu iekraušanas darbinieku pārņemšanu saderību ar LESD 101. pantu. Juridiskais pamats ir LESD 267. pants.

Prejudiciālie jautājumi

- Vai LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka par aizliegtām ir uzskatāmas darba devēju un darba ņēmēju pārstāvju noslēgtās vienošanās, tostarp tā sauktie darba koplīgumi, ja uzņēmumiem, kas nodalās no *SAGEP*, tajās ir noteikts

pienākums pārņemt ar *SAGEP* saistītus darbiniekus, kā arī paredzēts minētās pārņemšanas veids?

- Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu būtu apstiprinoša, vai LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tādas valsts tiesību normas kā Karaļa Dekrētlikumā 9/2019 iekļautās, ciktāl tās veido pamatu darba koplīgumiem, kuros ir noteikts konkrēts darbinieku pārņemšanas veids, kas pārsniedz ar nodarbinātību saistītus jautājumus un izraisa tirdzniecības nosacījumu saskaņošanu?

- Ja minētās tiesību normas ir pretrunā Savienības tiesībām, vai šīs Tiesas judikatūra attiecībā uz ES tiesību pārākumu un tā sekām, kas tostarp ir iekļauta spriedumos *Simmenthal* un *Fratelli Costanzo*, ir jāinterpretē tādējādi, ka tādām publisko tiesību subjektam kā *Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia* [Valsts tirgu un konkurences komisijai] ar to ir noteikts pienākums nepiemērot ar LESD 101. pantu nesaderīgas valsts tiesību normas?

- Ja atbilde uz pirmo jautājumu būtu apstiprinoša, vai LESD 101. pants, Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā, un pienākums nodrošināt ES tiesību normu efektivitāti ir jāinterpretē tādējādi, ka tādai administratīvai iestādei kā *Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia* ir noteikta prasība piemērot naudas sodus un soda maksājumus uzņēmumiem, kas īsteno aprakstīto rīcību?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD 101. pants.

Spriedums, 1976. gada 15. decembris, *Simmenthal Spa/Ministero delle finanze* (35/76, EU:C:1976:180).

Spriedums, 1989. gada 22. jūnijs, *Fratelli Costanzo/Comune di Milano* (103/88, EU:C:1989:256). 28.–33. punkts.

Spriedums, 1992. gada 16. jūlijs, *Dirección General de Defensa de la Competencia/Asociación Española de Banca Privada u.c.* (C-67/91, EU:C:1992:330). Ģenerālvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] secinājumi, sniegti 1992. gada 10. jūnijā (C-67/91, EU:C: 1992:256).

Spriedums, 1993. gada 30. marts, *Corbiau/Administration des contributions* (C-24/92, ECLI:EU:C:1993:118). 15. punkts.

Spriedums, 1999. gada 21. septembris, *Albany* (C-67/96, EU:C:1999:430).

Spriedums, 2003. gada 9. septembris, *CIF* (C-198/01, EU:C:2003:430).

Spriedums, 2005. gada 31. maijs, *Syfait u.c.* (C-53/03, EU:C:2005:333).

Spriedums, 2006. gada 19. septembris, *Wilson* (C-506/04, EU:C:2006:587). 49. un 51.–53. punkts.

Spriedums, 2010. gada 12. janvāris, *Petersen* (C-341/08, EU:C:2010:4), 80. punkts.

Spriedums, 2014. gada 17. jūlijs, *Torresi* (C-58/13 un C-59/13, EU:C:2014:2088). 22. punkts.

Spriedums, 2014. gada 9. oktobris, *TDC* (C-222/13, EU:C:2014:2265). 30.–32. punkts.

Spriedums, 2014. gada 11. decembris, Komisija/Spānija (C-576/13, EU:C:2014:2430).

Spriedums, 2015. gada 6. oktobris, *Consorti Sanitari del Maresme* (C-203/14, EU:C:2015:664). 17. un 19. punkts.

Spriedums, 2015. gada 11. oktobris, *EasyPay* un *Finance Engineering* (C-185/14, EU:C:2015:716). 37. punkts.

Spriedums, 2017. gada 14. septembris, *The Trustees of the BT Pension Scheme* (C-628/15, EU:C:2017:687). 54. punkts.

Spriedums, 2018. gada 20. septembris, *Montte* (C-546/16, EU:C:2018:752), 23. un 24. punkts.

EBTA Tiesas spriedums, 2015. gada 19. aprīlis (lieta E 14/15, *Holship Norge AS* pret *Norsk Transportarbeiderforbund*). 41. un 52. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Ley 3/2013, de 4 de junio, de creación de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia [2013. gada 4. jūnija Likums 3/2013 par Valsts tirgu un konkurences komisijas izveidi]. 1. panta 1. punkts, 2. panta 2. punkts, 5. panta f) punkts, 25. panta 2. punkts, 29. panta 2. punkts, 23. pants un 36. panta 2. punkts.

Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia [2007. gada 3. jūlija Likums 15/2007 par konkurences aizsardzību (turpmāk tekstā – “LDC”). 1. un 4. pants.

Real Decreto-ley 8/2017, de 12 de mayo, por el que se modifica el régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario de manipulación de mercancías dando cumplimiento a la Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea de 11 de diciembre de 2014, recaída en el Asunto C-576/13 (procedimiento de infracción 2009/4052) [2017. gada 12. maija Karaļa Dekrētlukums 8/2017, ar ko groza ostu kravu iekraušanas pakalpojumu sniegšanā

iesaistīto darbinieku pārvaldības sistēmu atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 11. decembra spriedumam lietā C-576/13 (Valsts pienākumu neizpildes procedūra 2009/4052) (2017. gada 13. maija *BOE* Nr. 114, 39641. lpp.). 2. panta 1. un 2. punkts, pirmais un otrais pārejas noteikums un pirmais papildnoteikums.

Real Decreto-ley 9/2019, de 29 de marzo, que modifica la ley 14/1994, de 1 de junio, por la que se regulan las empresas de trabajo temporal, para su adaptación a la actividad de la estiba portuaria y se concluye la adaptación legal del régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario [2019. gada 29. marta Karāļa Dekrētlukums 9/2019, ar ko groza 1994. gada 1. jūnija Likumu 14/1994, ar ko reglamentē pagaidu darba aģentūras, lai tās pielāgotu ostas kravu iekraušanas darbībai, un pabeidz tiesiskā regulējuma par ostas pakalpojumu sniegšanā iesaistīto darbinieku pārvaldības sistēmas pielāgošanu (2019. gada 30. marta *BOE* Nr. 77, 328361. lpp.). 4. pants.

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Ostu kravu iekraušanas sistēmu Spānijā gadiem ilgi raksturoja tas, ka šīs darbības veikšana ekskluzīvi bija rezervēta tikai darbiniekiem – ostu krāvējiem –, kurus norīkoja pārvaldības sabiedrības to dažādās konfigurācijās (*SEED* [Valsts ostu kravu iekraušanas un izkraušanas sabiedrība], *APIE* [Ostas ekonomisko interešu grupas], *SAGEP*).
- 2 Šīs sistēmas pamatā bija [minētās] darbības rezervēšana, kas teorētiski izpaudās kā prioritāra un praktiski kā ekskluzīva ar pārvaldības sabiedrībām saistītu darbinieku pieņemšana darbā. Šajā sistēmā bija paredzēts, ka šiem pārvaldības uzņēmumiem, kuru akcionāriem bija jābūt kravu iekraušanas uzņēmumiem, obligāti bija jābūt starpniekiem darbinieku pārņemšanā.
- 3 Sistēma bija spēkā līdz brīdim, kad tika piemērots spriedums Komisija/Spānija (C-576/13), kurā Tiesa nosprieda, ka ar LESD 49. pantā nostiprināto brīvību veikt uzņēmējdarbību nav saderīgs Spānijā paredzētais tiesiskais regulējums par kravu iekraušanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo darbinieku pārvaldību, jo citu dalībvalstu uzņēmumiem bija uzlikts pienākums reģistrēties kādā *SAGEP*, kā arī pienākums prioritāri pieņemt darbā darbiniekus, kurus nodrošināja minētā sabiedrība, un ļoti minimālu skaitu no tiem tā nodarbināja pastāvīgi.
- 4 Lai izpildītu šo spriedumu, tika pieņemts 2017. gada *RDL*. Ar šo tiesību aktu tika paredzēta brīvība slēgt līgumus ar ostu darbiniekiem par kravu iekraušanas pakalpojumu sniegšanu no divējāda skatupunkta: pirmkārt, tika noteikts pilnīgas brīvības princips, pieņemot darbā kravu iekraušanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos darbiniekus, lai izbeigtu darbības rezervēšanu ar *SAGEP* saistītiem darba ņēmējiem; otrkārt, ostu kravu iekraušanas uzņēmumiem vairs nebija noteikts pienākums būt *SAGEP* akcionāriem.

- 5 2017. gada *RDL* pirmajā pārejas noteikumā ir noteikts trīs gadu pārejas periods (līdz 2020. gada 14. maijam), lai pakāpeniski nodrošinātu *SAGEP* atbilstību jaunajam tiesiskajam regulējumam.
- 6 Tādējādi līdz 2017. gada 14. novembrim *SAGEP* akcionāri varēja izvēlēties palikt tajā vai nodalīties individuālā kārtā, pārdodot savas akcijas pārējiem akcionāriem, kas nolēma turpināt darbību, tādējādi radās iespēja vienoties par jaunu kapitāla sadalījumu un uzņemt jaunus akcionārus. Ja neviens akcionārs nenolēmtu turpināt darbību *SAGEP*, tā tiktu likvidēta. Turklāt visā pārejas periodā pašreizējās *SAGEP* var izvēlēties turpināt vai izbeigt savu darbību.
- 7 No 2020. gada 14. maija atlikušajām *SAGEP* ir jāizvēlas, vai tās izbeigs savu darbību, vai darbosies kā *Centro Portuario de Empleo* [Ostu nodarbinātības centrs] (*CPE*) vai *Empresa de trabajo temporal* [Pagaidu darba aģentūra] (*ETT*). No šī brīža *SAGEP* tiks piemēroti brīvā tirgus noteikumi.
- 8 2017. gada *RDL* otrajā pārejas noteikumā ir noteikts, ka pārejas periodā visiem kravu iekraušanas uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie pieder *SAGEP*, obligāti ir jānodarbina ar *SAGEP* saistīti darbinieki, lai veiktu minimālu procentuālu daļu no to kravu iekraušanas darbībām, kas aprēķināta, pamatojoties uz vairākiem gadiem.
- 9 2017. gada *RDL* pirmajā papildnoteikumā ir paredzēts, ka spēkā esošie koplīgumu noteikumi ir jāpielāgo šai jaunajai sistēmai gada laikā un ka tādi darba koplīgumu noteikumi, ar ko netiek izpildīts minētais pienākums un tiek ierobežota brīvība pieņemt darbā darbiniekus saistībā ar kravu iekraušanas pakalpojumu vai komercpakalpojumu sniegšanu ostās, vai tiek ierobežota konkurence, nav spēkā.
- 10 No 2013. gada 29. jūlija ir piemērojams IV pamat nolīgums par kravu iekraušanu, ko nozares uzņēmumu vārdā ir parakstījusi *Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques* [Valsts kravu iekraušanas un kuģniecības uzņēmumu apvienība] (*ANESCO*) un darba ņēmēju vārdā – arodbiedrības: *Coordinadora Estatal de Trabajadores del Mar* [Valsts jūras nozares darbinieku koordinators] (*CETM*), *Unión General de Trabajadores* [Vispārējā darba ņēmēju savienība] (*UGT*), *Comisiones Obreras* [Strādnieku komisija] (*CC.OO.*) un *Confederación Intersindical Galega* [Galīsijas Arodbiedrību konfederācija] (*CIG*).
- 11 Pēc 2017. gada *RDL* stāšanās spēkā tika izveidota pārrunu grupa, lai tostarp grozītu IV pamat nolīgumu par kravu iekraušanu. Lai nodrošinātu, “ka arodbiedrības šajā laikposmā apņemas saglabāt sociālo mieru”, *ANESCO* un ar to saistītie uzņēmumi “apņemas garantēt 100 % nodarbinātību ostas krāvējiem, kurus ir nolīgusi *SAGEP* līdz 2017. gada 30. septembrim”.
- 12 2017. gada 6. jūlijā tika grozīts IV pamat nolīgums par kravu iekraušanu, pievienojot septīto papildnoteikumu, saskaņā ar kuru uzņēmumiem, kas nolēmj nodalīties no *SAGEP*, ir jāpārņem (proti, tiem tiek nodoti) ostas krāvēji, kas 2017. gada *RDL* spēkā stāšanās brīdī bija *SAGEP* darbinieki, ņemot vērā uzņēmumiem piederošo *SAGEP* akciju skaitu. Tas nozīmē, ka šie darbinieki var

brīvprātīgi pievienoties uzņēmumiem, kas nodalījās, saglabājot savus darba apstākļus. Turklāt *SAGEP* likvidācijas gadījumā darba ņēmējiem bija jānodrošina tiesības tikt pārņemtiem.

- 13 Saskaņā ar šo papildnoteikumu šai situācijai ir piemērojams tiesiskais regulējums par uzņēmumu pāreju, kā arī IV pamatnolīgums par kravu iekraušanu un nozares darba koplīgumi līdz brīdim, kad tos aizstās ar jaunu nolīgumu vai koplīgumu.
- 14 Vēlāk IV pamatnolīgumā par kravu iekraušanu tika izdarīti divi citi grozījumi, kuru kopējais mērķis ir ar koplīgumu noteikt darbinieku pārņemšanu, lai akcionāru nodalīšanās gadījumos nodrošinātu *SAGEP* darbiniekiem 100 % nodarbinātību. Ar vienu no tiem tika piešķirtas pilnvaras *Comisión Paritaria Sectorial Estatal* [Valsts nozaru apvienotajai komitejai], tādējādi tā varēja interpretēt darba ņēmēju pārņemšanas nosacījumus un risināt strīdus, kas var rasties nodalīšanās procedūrās. Ar otro tika grozīts septītais papildnoteikums, pievienojot otro punktu, saskaņā ar kuru brīvprātīga (ostas krāvēju) iekļaušana kravu iekraušanas uzņēmumā, kas nodalās no *SAGEP* atbilstoši 2017. gada *RDL* pirmajam pārejas noteikumam, tostarp bija jāveic, ievērojot stingras neitralitātes principu, lai novērstu to, ka uzņēmumiem, kas nodalās no *SAGEP*, būtu nelabvēlīgāka konkurences situācija, un samērīguma principu attiecībā uz lēmumu par to, cik darbinieki ir jāpārņem. Tomēr uzņēmums, kas nodalās, *SAGEP* un darba ņēmēju pārstāvji var vienoties par atšķirīgiem vai papildu kritērijiem, ja vien tie atbilst stingras neitralitātes principam un tos apstiprina *Comisión Paritaria Sectorial Estatal*.
- 15 Sešu mēnešu laikā, kas ir paredzēti 2017. gada *RDL*, lai iesniegtu pieteikumu nodalīties no *SAGEP*, tikai viens kravu iekraušanas uzņēmums iesniedza minēto pieteikumu, konkrēti, *SAGEP del Puerto de Sagunto (SESASA)*. Uzņēmums par to paziņoja *SESASA* 2017. gada 13. novembrī.
- 16 No brīža, kad uzņēmums paziņoja par savu nodomu nodalīties no *SESASA*, gan attiecībā uz šo uzņēmumu, gan citiem šīs grupas uzņēmumiem tika adresēta virkne aktu, kas nodarīja būtisku kaitējumu uzņēmējdarbībai un konkurētspējai, un Konkurences direkcija uzskata, ka tie varēja izraisīt boikotu.
- 17 Uzsākot nodalīšanās no *SAGEP* procedūru un piemērojot grozīto IV pamatnolīgumu par kravu iekraušanu, tika uzsākta procedūra, lai nodrošinātu koplīgumā paredzēto darbinieku pārņemšanas efektivitāti, un tika izveidota nozares apvienotā komisija, kas noteica, ka uzņēmumam, kurš vēlējās nodalīties, ir jāpārņem 19 darbinieki; minētais skaits atbilst minētajam uzņēmumam piederošo *SAGEP* akciju skaitam – 19,02 %.
- 18 2017. gada 3. novembrī *CNMC* Konkurences direkcija saistībā ar IV pamatnolīgumu par kravu iekraušanu pret *ANESCO* un arodbiedrībām *CETM*, *UGT*, *CC.OO.*, *Langile Abertzaleen Batzordeak (LAB)*, *CIG* un *Eusko Langileen Alkartasuna (ELA)* uzsāka soda piemērošanas procedūru.

- 19 Konkurences direkcija aprakstītos faktus kvalificē kā ar LESD 101. pantu un *LDC* 1. pantu aizliegtu rīcību, jo, neraugoties uz 2017. gada *RDL* pirmo pārejas noteikumu, saimnieciskās darbības subjekti un arodbiedrības panāca vienošanos (kas ir publicēta kā koplīgums), uzliekot uzņēmumiem virkni tādu papildu pienākumu kā pienākumu pārņemt *SAGEP* darbiniekus – ostas krāvējus – atbilstoši attiecīgajam uzņēmumam, kas nolemj nodalīties, piederošo akciju skaitam un nodarbinātības kategorijām, ko noteica komisija, kuru veido tirgū darbojošos uzņēmumu (pieteikuma iesniedzēja konkurentu) pārstāvji un darba ņēmēju pārstāvji.
- 20 Konkurences direkcijas skatījumā ar šādiem nolīgumiem saimnieciskās darbības subjektiem ir paredzēti tirdzniecības nosacījumi, kas, pārsniedzot darba koplīguma slēgšanas sarunu jomu, ierobežo tiesību uz nodalīšanos īstenošanu un līdz ar to brīvas konkurences nosacījumus, ko pēc Eiropas Savienības Tiesas sprieduma pasludināšanas vēlējas nodrošināt, grozot tiesisko regulējumu. Tāpēc 2018. gada 12. novembrī Konkurences direkcija pieņēma priekšlikumu nolējumam, kurā secināja, ka iepriekš minētie fakti ir nepamatots, nesamērīgs un diskriminējošs pasākums, kas nelabvēlīgi ietekmē brīvību pieņemt darbā kravu iekraušanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos darbiniekus, un ka ar to ir pārkāpta to uzņēmumu brīvība, kuriem ir atļauja sniegt minētos pakalpojumus, piedalīties vai nepiedalīties sabiedrībās, kas nodrošina darbiniekus, tādējādi pārkāpjot *LDC* 1. pantu un LESD 101. pantu.
- 21 Pirms *CNMC* pabeidza sodu piemērošanas procedūru, 2019. gada 31. martā stājās spēkā 2019. gada *RDL*. Ar šo tiesību aktu darba devējiem ir dota iespēja, noslēdzot vienošanās vai darba koplīgumus, noteikt pienākumu pārņemt *SAGEP* darbiniekus gadījumā, ja uzņēmumi nolemj no tām nodalīties, kļūt par *CEP* vai arī izbeigt darbību.
- 22 It īpaši 2019. gada *RDL* 4. pantā ir noteikts, ka, lai nodrošinātu nodarbinātības stabilitāti, arodbiedrības un darba devēju organizācijas, noslēdzot vienošanos vai koplīgumu, var noteikt darbinieku pārņemšanas pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu to darba ņēmēju nodarbinātības saglabāšanu, kas, stājoties spēkā 2017. gada *RDL*, sniedza un turpina sniegt kravu iekraušanas pakalpojumus ostās. Tādējādi, ja uzņēmumi pārstāj būt *SAGEP* akcionāri vai arī ja *SAGEP* tiek likvidēta, tiek piemērots darbinieku pārņemšanas mehānisms, ja vien par to vienojas arodbiedrības un darba devēju organizācijas; šim mehānismam ir jābūt pārskatāmam, objektīvam un taisnīgam. Ja tiek izveidota *CEP*, tā kā darba devējs pārņem bijušās *SAGEP* darbiniekus.
- 23 Turklāt saskaņā ar 2019. gada *RDL* tiesības uz nodalīšanos var īstenot visā 2017. gada *RDL* paredzētajā pārejas periodā – līdz 2020. gada 14. maijam. Tādējādi šai tiesību normai *de facto* ir zināma atpakaļejoša iedarbība, jo ar to tiek apstiprināti lēmumi par darbinieku pārņemšanu, tostarp šajā strīdā aplūkotie, kas ir pieņemti pirms tās stāšanās spēkā, tādējādi tas esot pretrunā 2017. gada *RDL* noteikumiem, ar kuriem tika noteikts viena gada termiņš, lai pielāgotu

koplīgumus, un tika noteikts, ka nav spēkā tie koplīgumi, kuros pielāgojumi nav veikti.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 24 Pušu argumenti nav norādīti.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 25 Pirmais jautājums, ko uzdod *CNMC*, ir par tās kā tiesas statusu. Šajā ziņā tā sākumā atgādina piecas prasības, kuras ir jāizpilda, lai to varētu atzīt par “tiesu”: šīs iestādes likumīga izcelsme, tās pastāvīgums, jurisdikcijas obligātais raksturs, uz sacīkstes principu balstīta tiesvedība, minētās iestādes veiktā tiesību aktu piemērošana un tās neatkarība.
- 26 Attiecībā uz likumīgu izcelsmi *CNMC* atgādina, ka to reglamentē Likums 3/2013, ar ko ir apstiprināta tās atbilstība nosacījumam par šīs iestādes likumīgu izcelsmi un pamatots tās pastāvīgums.
- 27 Runājot par jurisdikcijas obligāto raksturu, Spānijas tiesībās *CNMC* ir atzīta par publisko tiesību subjektu, un ar Likumu 3/2013 tai ir piešķirtas pilnvaras piemērot LESD 101. un 102. pantu neatkarīgi no vienošanās starp līgumslēdzējām pusēm, un tās nolēmumi ir tām saistoši un izpildāmi.
- 28 Attiecībā uz prasību, ka tiesvedībai ir jābūt balstītai uz sacīkstes principu, *CNMC* apgalvo, ka Spānijas tiesiskais regulējums nodrošina, ka sodu piemērošanas procedūrā *CNMC* piemēro sacīkstes principu. Tādējādi *CNMC* Padomes nolēmumi par LESD 101. un 102. panta piemērošanu tiek pieņemti procedūrā, kurā notiek uzklaušīšana, kurā attiecīgās personas var sniegt savus apsvērumus un pierādījumus attiecībā uz secīgiem aktiem, kurus ir pieņēmušas kompetentās iestādes, sniedzot informāciju par faktiem, to juridisko kvalifikāciju un atbildību, kāda var būt šīm personām. Turklāt sodu piemērošanas procedūrā tiek ievērots funkciju nodalīšanas princips, kas prasa noteikt divas stadijas: izmeklēšanas un nolēmuma pieņemšanas stadiju, ko bez jebkādas ārējas iejaukšanās veic nošķirtas, *CNMC* iekļautas struktūras (Konkurences direkcija un Padome).
- 29 Tādējādi Konkurences direkcija veic izmeklēšanu, uzsāk un rīko sodu piemērošanas procedūru un iesniedz Padomei priekšlikumu nolēmumam. Tā izvērtē izmeklētājstruktūras priekšlikumu un pušu iesniegtos gala apsvērumus, un tā var rīkot tiesas sēdi. Procedūras beigās tā pieņem nolēmumu, kas ir faktiski izpildāms un par ko var celt administratīvu prasību, un procedūrā ir piemērojams *LDC* un LESD 101. un 102. pants, ja tiek ietekmēta tirdzniecība Eiropas Savienībā.
- 30 Attiecībā uz prasību, ka tiesai, lai to atzītu par tādu, ir jāpiemēro tiesību normas, *CNMC* uzskata, ka arī šo prasību tā ir izpildījusi. Visbeidzot attiecībā uz iestādes

- neatkarību *CNMC* apgalvo, ka Likuma 3/2013 2. panta 1. punktā ir noteikts, ka minētā komisija, veicot savu darbību un nodrošinot savu mērķu sasniegšanu, rīkojas pilnīgi neatkarīgi no organizatoriskā un funkcionālā viedokļa. Savukārt ar minētā likuma 3. pantu tās struktūru locekļiem ir aizliegts prasīt vai pieņemt norādījumus no jebkādas citas publiskas vai privātas iestādes.
- 31 Tāpat *CNMC* apgalvo, ka tai ir trešās personas statuss attiecībā uz administratīvu iestādi, kas var būt pakļauta tās kontrolei, ka tā veic savus pienākumus pilnīgi neatkarīgi un ir pasargāta no ārējas iejaukšanās vai spiediena, kas var apdraudēt tās locekļu sprieduma neatkarību. Turklāt *CNMC* Padomes pieņemtie nolēmumi ir nekavējoties izpildāmi. Vēl arī nav šaubu, ka *CNMC* savus uzdevumus pilda, pilnībā ievērojot objektivitāti un neatkarību attiecībā pret strīda dalībniekiem un to attiecīgajām interesēm saistībā ar strīda priekšmetu. Turklāt tās locekļi ir neatceļami.
- 32 *CNMC* atgādina, ka Tiesa pieņēma lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko bija iesniegusi minētās komisijas priekštece – *Tribunal de Defensa de la Competencia* [Konkurences aizsardzības tiesa] (*TDC*) –, un sniedza tai atbildi, neanalizējot, vai iestādei ir tiesības iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Tomēr ģenerāladvokāts Džeikobss savos secinājumos veica vērtējumu un secināja, ka nav šaubu, ka *TDC* ir uzskatāma par tiesu.
- 33 Šajā nozīmē *CNMC* apgalvo, ka tai ir vēl lielāka neatkarība nekā tās priekštecei, un norāda, ka, ja *TDC* tika uzskatīta par neatkarīgu, šis statuss it īpaši ir jāatzīst *CNMC*.
- 34 Savukārt *CNMC* min spriedumu *Syfait* u.c., lai atspēkotu, ka tas būtu piemērojams šajā situācijā, jo šajā lietā *Epitropi Antagonismou* bija Attīstības ministra pakļautībā, un tās locekļu iecelšanas atsaukšanai vai atcelšanai nebija paredzētas īpašas garantijas. Tāpat tā apgalvo, ka pašizskatīšanas tiesības, kas Eiropas Komisijai ir piešķirtas konkurences jomā, pastāv tikai tad, ja tiek piemēroti Eiropas Savienības konkurences noteikumi, un ja tās pastāvēja laikā, kad Tiesa atzina par pieņemamu *TDC* lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 35 Noslēgumā *CNMC* apgalvo, ka tā ir jāuzskata par “dalībvalsts tiesu” LESD 267. panta izpratnē.
- 36 Attiecībā uz lietas būtību *CNMC* norāda, ka ar LESD 101. pantu tāpat kā ar *LDC* 1. pantu ir aizliegts jebkāds nolīgums starp saimnieciskās darbības subjektiem, kuru mērķis vai sekas ir ierobežot konkurenci Eiropas [Savienības] tirgū. Tomēr ar *LDC* 4. pantu ir aizliegts piemērot 1. pantu rīcībai, kas izriet no likuma piemērošanas.
- 37 Daudzos Tiesas spriedumos ir noteikts, ka LESD 101. pants ir piemērojams saimnieciskās darbības subjektiem, kas saskaņo pakalpojumu sniegšanas nosacījumus tirgū, un ka saimnieciskās darbības subjekts ir autonomas Eiropas Savienības tiesību jēdziens. Turklāt Tiesa ir paskaidrojusi, ka nekas neliedz piemērot konkurences tiesisko regulējumu uzņēmumiem, kas apvieno darba

ņēmējus (piemēram, arodbiedrībām), ja to rīcība skar arī jautājumus, kas nav to pārziņā, un kuru mērķis vai sekas ir tirdzniecības jautājumu saskaņošana.

- 38 Šajā nozīmē spriedumā *Albany* ir noliegts, ka darba koplīgumi *per se* ir izslēgti no konkurences noteikumu piemērošanas, tādējādi konkurences iestādēm ir jāveic nolīguma rakstura un priekšmeta iepriekšēja pārbaude, pirms tās secina, vai ir piemērojams LESD 101. panta 1. punkts. Spriedumā *Viking* attiecībā uz brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumiem, kas izriet no darba koplīguma piemērošanas, ir nospriests, ka, lai arī mērķis aizsargāt darba ņēmējus veido pamattiesības, kas principā var pamatot Līgumā garantēto pamatbrīvību ierobežojumu, minētajiem pasākumiem ir jābūt atbilstīgiem, lai sasniegtu leģitīmo mērķi, un tie nedrīkst pārsniegt tā sasniegšanai nepieciešamo.
- 39 Tādējādi, ja nolīgums vai koplīgums pārsniedz šīs jomas (piemēram, jautājumus saistībā ar atalgojumu, atvaļinājumiem, darbadienu, darba organizāciju), konkurences iestādēm saskaņā ar spriedumu *Albany* ir jāanalizē tā raksturs un mērķis, pirms tās lemj, vai tam ir piemērojami konkurences noteikumi. Šajā analizē īpaša uzmanība būtu jāpievērš ne tikai nolīgumā aplūkotajām jomām, bet arī tam, vai tajā ir paredzēti pienākumi trešajām personām un vai darba koplīguma slēgšanas sarunu dēļ minētie koplīgumi nepamatoti neietekmē citus tirgus.
- 40 Līdzīgi ir nospriedusi EBTA Tiesa spriedumā *Holship Norge AS pret Norsk Transportarbeiderforbund*: nosacījumi ir jāanalizē katrā gadījumā atsevišķi, bet nevar uzskatīt par aizsargātām tiesības dot priekšroku vieniem darba ņēmējiem salīdzinājumā ar citiem, ne arī tiesības noteikt boikota pasākumus, lai sasniegtu mērķi – koplīguma apstiprināšanu.
- 41 *CNMC* skatījumā ar 2019. gada *RDL*, kurā ir norādīts, ka ar to tiek nodrošināta ar *SAGEP* saistīto darbinieku – ostas krāvēju – tiesību uz darbu ievērošana, tiek nodrošināta darba koplīgumu, kuros strīdīgā veidā ir paredzēts īstenot darbinieku pārņemšanu, pildīšana.
- 42 Pastāvīgajā judikatūrā ir atzīts Savienības tiesību pārākuma princips. Tādējādi Tiesa spriedumā *CIF* ir norādījusi, ka “attiecībā uz uzņēmumu rīcību, kas nav saderīga ar EKL 81. panta 1. punktu un kas tiek uzspiesta vai tiek veicināta ar valsts tiesisko regulējumu, ar ko ir atļautas vai pastiprinātas [minētās rīcības] sekas, konkrēti, attiecībā uz cenu noteikšanu un tirgus sadalījumu, valsts konkurences aizsardzības iestāde, kurai tostarp ir uzticēts pienākums nodrošināt EKL 81. panta ievērošanu, ir pienākums izslēgt minētā tiesiskā regulējuma piemērošanu; iesaistītajiem uzņēmumiem nedrīkst piemērot sankcijas par rīcību laikā, kad minētā rīcība bija paredzēta tiesiskajā regulējumā; iesaistītajiem uzņēmumiem drīkst piemērot sankcijas par rīcību, kas pieļauta pēc tam, kad tika pieņemts nolēmums par minētā tiesiskā regulējuma nepiemērošanu un kad šis nolēmums attiecībā uz šo rīcību kļuva galīgs; iesaistītajiem uzņēmumiem drīkst piemērot sankcijas par rīcību, kas tika veikta laikā, kad minētais tiesiskais regulējums vienkārši to veicināja vai atvieglāja, ja vien tiek pienācīgi ņemtas vērā tā tiesiskā regulējuma īpatnības, saskaņā ar kuru darbojās uzņēmumi.”

- 43 Tomēr *CNMC* uzskata, ka šo spriedumu nevar tieši piemērot, ciktāl izskatāmajā lietā saimnieciskās darbības subjektiem ir atļauts noslēgt vienošanās tikai saskaņā ar darba koplīgumiem.
- 44 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, *CNMC* šaubās par interpretāciju, kas ir jāsniedz LESD 101. pantam, lai noskaidrotu, vai šajā gadījumā pieļautā rīcība ir aizliegta ar [šī] panta 1. punktu.
- 45 Turklāt *CNMC* uzskata, ka nozīme var būt judikatūrai, kas ir izstrādāta ES Tiesas spriedumos *Fratelli Costanzo*, *Petersen* vai *The Trustees of the BT Pensi6n Scheme* un saskaņā ar kuru dalībvalstu administratīvajām iestādēm ir jānodrošina šo tiesību normu efektivitāte un vajadzības gadījumā pēc savas ierosmes jāatsakās piemērot jebkuru ar tām nesaderīgu valsts tiesību normu, neprasot tās atcelšanu vai negaidot līdz brīdim, kad likumdevējs atcels minēto valsts tiesību normu vai kad tā tiks atcelta kādā citā konstitucionālajā procedūrā.

DARBA VERSIJS